Nowiny

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 15gr

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Tarnowskie Góry, Rynek 13 — Tel. 1034

REKLAMY: 0,20 zł. za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy

Rok III — Tarnowskie Góry dnia 13 września 1932 r. — Nr. 75

Ostatni lot.

Kiedy jeszcze kilkanaście dni temu witano owacyjnie zwycięzcę lotu okrężnego porucznika Żwirkę na lotnisku Tempelhof w Berlinie polskim hymnem narodowym i kiedy wciągnięto na znak zwycięstwa polskiego pilota amarantową chorągiew z białym orłem na maszt lotniska, serca Polaków zabiły silniej.

Cały świat był na nas zwrócony. Najbardziej polakożercze pisma umieściły kilka słów pochwalnych dla najlepszego pilota, inne poświęcały Mu szpalty całe. Zasłużył na to porucznik Żwirko, który na swym samolocie, niby srebrnym orle — przeleciał nad Europą, pokazując wszystkim, że Polska nie pozostaje w tyle od innych państw, — pracuje i udoskonala się, idzie naprzód!

Żwirko był na ustach wszystkich! Żwirko porucznik-lotnik, **który chlubę przyniósł lotnictwu polskiemu.**

I dziś, kiedy niespodziewany, przedwczesny zgon Jego głosi komunikat — wszystkie serca okryły się żałobą!

Jak gdyby z ponurym wichrem jesiennym przywędrował smutek jakiś prawdziwy i żal.

Umarł Żwirko, — zabrała Go nam ziemia, lecz pamięć o Nim pozostanie nieśmiertelna!

Ilekroć w przestworzu zawarczy motor samolotu, tylekroć razy nawiedzi nas zawsze wspomnienie o tym Rycerzu przestworza, nawiedzi nas wspomnienie o bohaterskim lotniku i oficerze Franciszku Żwirce.

* * *

Komunikat urzędowy brzmi: **W niedzielę 11 b. m. około 9 rano spadł z samolotem R. W. D. 6 w miejscowości Cierlisko (Czeski Cieszyn) znakomity lotnik, zwycięzca rajdu europejskiego porucznik Franciszek Żwirko wraz z towarzyszącym mu konstruktorem aparatu inż. Stanisławem Wigurą. Obaj lotnicy ponieśli śmierć na miejscu.**

* * *

Smutna ta wiadomość do Tarnowskich Gór przedostała się przez radjo i wywołała wstrząsające wrażenie. Lękliwie podawano sobie tę wieść z ust do ust. U wszystkich bez wyjątku widać było szczery żal a nawet łzy w oczach. Wiadomość przyjmowano wprost z niedowierzaniem. Smutek odbijał się też u gości z Bytomia, którzy bawili w naszem mieście. Widać z tego jaką porucznik Żwirko zdobył sobie powszechną sympatję i szacunek.

* * *

Przyczyną tej okropnej katastrofy był huragan, jaki szalał nad Czerliskiem. Porucznik Żwirko i jego towarzysz inżynier Wigura lecieli na meeting lotniczy w Pradze, maszyna ich wpadła w korkociąg i mimo nadludzkich wysiłków pilotów runęła na lasek, grzebiąc pod sobą dwa piękne życia.

Zwłoki zostaną przewiezione do Warszawy, gdzie odbędzie się uroczysty pogrzeb.

Lotnik nie umiera w łóżku, ale ginie jak ptak wolny, którego strzała dosięgła, — konduktowi pogrzebowemu towarzyszy szum samolotów, które żegnają lotnika... grają mu ostatnią pieśń pożegnalną śmigły aeroplanowe!

Jakże smutne będzie to pożegnanie tak dzielnego lotnika!

Rozwiązanie Reichstagu

Termin nowych wyborów niewyznaczony.

W dniu wczorajszym Reichstag niemiecki odbył swoje pierwsze i ostatnie posiedzenie.

Na samym wstępie posiedzenia pojawiły się wnioski o uchylenie dekretu gospodarczo-finansowego von Papena oraz **o votum nieufności dla kanclerza.** Wnioski te przyjęte zostały **513 głosami przeciw 32 przy 50 wstrzymujących się od głosowania.**

W odpowiedzi na to kanclerz Papen wręczył przewodniczącemu Reichstagu **dekret prezydenta Rzeszy o rozwiązaniu Reichstagu.** Przewodniczący Reichstagu **nie przyjął dekretu do wiadomości,** jako pochodzącego od rządu, który nie cieszy się zaufaniem parlamentu. **Nie udzielił on również głosu von Papenowi,** motywując to tem, iż w czasie głosowania nie **może tego uczynić.**

Przewodniczący Reichstagu zapropnował następne posiedzenie na dziś.

Z drugiej strony kanclerz wystosował do prezydenta Reichstagu list, w którym oświadcza, **że nie dopuści do zwołania Reichstagu, zastosowując jaknajdalej idące środki.**

W tych warunkach Reichstag **już się nie zbierze.** Terminu nowych wyborów rząd Rzeszy **jeszcze nie ustalił.**

Huragan.

Londyn. Na Wyspach Bahamskich szalał gwałtowny huragan. 6 wsi uległo zupełnemu zniszczeniu.

11 osób zostało zabitych. Jest wielu ciężko rannych.

Smutny objaw zaniku polskości.

W niedzielę, 4 września przystępowały w parafji **Żelaznej** (pow. Opolski) dzieci do pierwszej komunji św. O godz. 7 na rannem nabożeństwie 58 dzieci, przygotowywanych po niemiecku, a o godz. 9,30 na sumie, dzieci, uczęszczające na polski katechizm w liczbie... 3. Z owych 58 było tylko jedno, pochodzące z rodziny niemieckiej, reszta — to dziatwa rodziców polskich. Parafja **Żelazna** jest na wskroś polską, to też **objaw ten jest nietylko smutnym, ale zarazem groźnem momento dla polskości Śląska Opolskiego.**

Przed otwarciem sesji Sejmu Śląskiego.

W bieżącym miesiącu zgodnie z przepisami Statutu Organicznego dla Wojew Śl., Pan Prezydent Rzplitej zarządzi otwarcie sesji Sejmu Śląskiego.

M. in. pod obrady Sejmu Śląskiego wpłynie rządowy projekt ustawy o ustroju szkolnictwa na obszarze województwa śląskiego, zmierzający do ujednolicenia ustroju szkolnego na obszarze całej Rzplitej na zasadach ustalonych w ustawie państwowej.

Jak wiadomo, ustawa państwowa spotkała się z powszechną krytyką i to nietylko na Śląsku, lecz i w całej Polsce.

5 miljardów dolarów kosztują świat zbrojenia.

W cyfrach co do Niemiec nie wzięCompany t. zw. „Indeks Zbrojeń" wylicza wydatki wszystkich państw na swoje armje i floty. Wydatki na zbrojenia całego świata wynoszą razem rocznie 5 miljardów dolarów. Według tych zestawień budżet wojskowy poszczególnych państw przedstawiał się w roku 1930-31 następująco:

Budżet wojskowy Niemiec w porównaniu z rokiem 1913-14 zmalał o 63 proc., Wielkiej Brytanji wzrósł o 42 proc., Francji o 30 proc., Włoch o 40 proc., Japonji o 142 proc., Rosji o 30 proc. i Stanów Zjednoczonych o 197%.

W cyfrach co do Niemiec nie wzięto oczywiście pod uwagę — ich wydatków na tajne zbrojenia.

Napady na pociągi z węglem nie ustają.

Mimo wydania szeregu zarządzeń, mających na celu zabezpieczenie kolejowych transportów węgla, napady na pociągi z węglem nie ustają. Bandy „węglarzy" operują głównie na terenie Pomorza i Śląska. Ostatnio ilość napadów znacznie wzrosła, co skłoniło ministerstwo komunikacji do interwencji w min. spraw wewnętrznych, które przyrzekło delegować odpowiednie oddziały policji do ochrony pociągów. Oddziały ochronne mają być wyposażone w karabinki szybkostrzelne.

W tych dniach zapadnie ostateczna decyzja w sprawie utworzenia oddziałów ochronnych.

O ulgi dla przemysłu budowlanego.

Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie zwróciła się do min. skarbu z prośbą o zmianę metod określania kategoryj świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw budowlanych w tym kierunku, aby za podstawę określenia kategorji świadectwa przemysłowego przyjąć nie jak dotychczas maksymalną ilość zatrudnionych robotników w danem przedsiębiorstwie, ale ilość przeciętną w danym roku.

Prośbę swą Izba motywuje nadmiernem obciążeniem podatkowem i kryzysem przeżywanym obecnie przez przemysł budowlany.

Wzmożona fala egzekucji podatkowej.

Za pośrednictwem Izby przemysłowo-handlowej w Warszawie organizacje gospodarcze podjęły akcję u czynników miarodajnych w kierunku znowelizowania rozporządzenia o postępowaniu egzekucyjnem, które bardzo dotkliwie daje się we znaki naszemu życiu gospodarczemu.

W pewnym związku z tym pozostają nadchodzące do Warszawy wiadomości, że w całym kraju rozpoczęła się fala egzekucyj, która rujnuje w sposób niezmiernie dotkliwy płatników podatkowych. Ma to być wynikiem

Po straszliwej katastrofie statku „Observation"

Wybuch wyrzucił ludzi na kilkaset stóp w górę.

Według ostatnio otrzymanych wiadomości wydobyto z wody po strasznym wybuchu parowca „Observation" 37 zabitych oraz 63 rannych. Brak jeszcze około 20 pasażerów. Policja, straż ogniowa i marynarze pracowali przez cały dzień przy akcji ratunkowej.

Naoczni świadkowie tragicznego wypadku opowiadają, jak jeden z pasażerów wyrzucony został siłą wybuchu na 500 stóp odległości i wpadł na dach domu odległego o 300 stóp, inny znów zleciał na pokład przejeżdżającego w pobliżu statku pomiędzy przerażonych pasażerów. W odległości paru kilometrów od miejsca wybuchu wyrzuciło morze szczątki statku, których trzymało się kurczowo troje nieżywych ludzi.

Licytacja koni.

W dniu 15 bm. o godz. 8 odbędzie się sprzedaż 40 koni w drodze licytacji tut. garnizonu na targowicy przy ul. Sienkiewicza.

Komenda garnizonu.

zarządzenia ministerstwa skarbu, które poleciło Izbom i urzędom skarbowym wzmocnienie egzekucyj przy ściąganiu podatku obrotowego.

Egzekucje mają miejsce zarówno w większych jak i mniejszych miastach, a nawet po wsiach i obejmują zarówno towary jak i meble. Licytacje przeważnie odbywają się w drugim lub trzecim terminie i w bardzo wielu wypadkach nie pokrywają one nawet kosztów egzekucji. — W najlepszym wypadku towary są sprzedawane za bezcen.

To też organizacje kupieckie podejmują kroki u czynników miarodajnych celem złagodzenia obecnego stanu rzeczy. — Organizacje te mają zwrócić uwagę, że dopiero obecnie rozpoczyna się sezon jesienny i że przedwczesne egzekucje mogą się odbić dotkliwie na przebiegu sezonu.

Przy tej sposobności należy podkreślić, że jeśli chodzi nie o bieżące, a o zaległe podatki, to urzędy skarbowe przy wpłacaniu jednej trzeciej, a nawet jednej czwartej, godzą się na odłożenie licytacji. W tym wypadku następna rata płatna jest w ciągu 2—4 tygodni.

Za co karze nowe prawo o wykroczeniach.

Równocześnie z nowym kodeksem karnym weszło w życie prawo o wykroczeniach, karalnych w drodze postępowania karno - administracyjnego na podstawie rozporządzenia p. Prezydenta Rzplitej z dnia 11 lipca br.

Wykroczenia te dzielą się na: 1) przeciwko bezpieczeństwu, 2) porządkowi publi., 3) zdrowiu publ., 4) poszczególnym osobom, 5) mieniu i — wspomniane już wykroczenia, przewidziane przez rozporządzenie Prezydenta Rzplitej.

Wykroczenia przeciwko porządkowi publ. i kary za nie są następujące: 1) brak dozoru nad nieletnim, za co grozi kara aresztu do 1 miesiąca lub grzywna do 1000 zł.

2) okazywanie w miejscu publicznem niechęci lub lekceważenia dla państwa lub instytucji państwowej — za co grozi areszt 2-tygodniowy, o ile przepis szczególny nie przewiduje innej kary.

3) za usuwanie lub uszkodzenie ogłoszeń publ. państwowych lub samorządowych — 1 miesiąc lub 1000 zł. grzywny,

4) wprowadzenie w błąd władzy, urzędu lub instytucji publ. — 1 mies. aresztu.

5) „urządzenia składek na uiszczenie grzywny przez skazanego" — 2 tygodnie aresztu.

6) zatajenie tożsamości osoby, obywatelstwa, zawodu lub miejsca zamieszkania — 3 mies. aresztu lub 3000 zł. grzywny,

7)opuszczenie w księgach ważnych okoliczności lub wpisanie ich w niewłaściwym czasie — do 3 mies. aresztu i do 3000 zł. grzywny.

8) zlekceważenie meldunku lub opóźnienie w zawiadomieniu władz o zaszłych zmianach — do 500 zł. grzywny.

Wkońcu na podkreślenie zasługuje przepis, głoszący, że za nieprawne używanie tytułu, odznak lub stroju grozi kara aresztu do 1 miesiąca lub grzywna do wysokości 500 zł., za nieprawne wykonywanie zawodu lub przekroczenie uprawnień — 3 mies. aresztu lub 3.000 zł. grzywny, o ile za czyn ten nie grozi kara wyższa.

Strzały ... ale celne.

Na płaczliwy i pełen rozpaczy artykuł G. T., na łzy krokodylowe redaktora tejże gazety, który powołał się do „czynów wielkich" i chce dać ludziom coś "uczciwego" odpowiadamy krótko.

Boli was panowie, prawda chlaśnięta w oczy, wiemy o tem, każde słowo Nowni kłuje jak ziębła, gdyż widzicie, że słowa drukujecie w waszej gazecie, w które sami nie wierzycie. Zaczęliście z Nowinami polemikę, — gdyż widzicie w nich wielkiego konkurenta; atakujecie redaktora w żakowski sposób, wyrzucacie z siebie tysiące słów płaczliwych, chcąc w ten sposób wzbudzić litość nad wami. **Współczujemy bardzo z wami.** Wywołaliście burzę sami, macie to co wam się należy. Nie mamy wprawdzie czasu i szkoda nam miejsca na artykuły poświęcone przemytnikom. Jeśli jednak zajdzie potrzeba, poświęcimy wam całe kolumny w Nowinach. Potępiamy bowiem wszystko co złe i fałszywe.

Ładna propaganda.

„Gazeta Tarnogórska" ukazała się z nowym nagłówkiem. Tło skrawek panoramy Śląska........ ale okropnie ponure. Sterczą ponuro kominy jak widma, — z których nie unosi się wesoło dym, świadczący o impulsywnej pracy w wszystkich zakładach przemysłowych. Umierająca praca, bezrobocie, bieda i krzyk zgłodniałych ludzi wyrażone są w tych sterczących niekopcących kominach. A przecież jednak wszystkie kominy nie zgasły, a przecież jednak mamy nadzieję, że kryzys minie i grzyt kolosów — maszyn zadudni jak niegdyś... Zadymią wesoło kominy na widnokręgu, spokój i myśl o lepszem jutrze wkroczy do izb robotniczych. Wydawnictwo „Gazety Tarnogórskiej" przepowiedziane jest na dłuższą metę — czy tych kilka smutnych kominów na nagłówku tejże nie wskazuje na beznadziejność?

Czy w umysłach ludzi nie zrodzi się myśl smutna na widok tych bezdymiących kominów i nie powiedzą sobie: „ha, jeśli gazeta to drukuje...." Gazeta Tarnogórska powędrować może poza granice Śląska (np. jako opakowanie sera). Ładne wtedy wyobrażenie mieć będą o nas. Ładna to propaganda Śląska, serca górnictwa Polski.

Stanowczo zmienić musicie ponury nagłówek — dodajcie bodaj kilka kresek imytujących dym z kominów. Zafarbcie go trochę blado na wesoło, jak farbicie całą waszą gazetę. — W tym wypadku ten skrawek blagi wam nie zaszkodzi.

10-cio lecie Izby Rzemieślniczej w Katowicach

W dniu 17 i 18 bm. odbędzie się w Katowicach szereg uroczystości z okazji 10-lecia Izby Rzemieślniczej. W dniu 17 bm. odbędzie się w parku Kościuszki otwarcie Wystawy Rzemieślniczo-przemysłowej, w dniu 18 bm. zaś — właściwe uroczystości z okazji dziesięciolecia. Program przewiduje zbiórkę wszystkich cechów, uroczystą akademię, pochód przez miasto, wielki festyn w parku Kościuszki, defiladę, oraz zawody sportowe młodzieży rzemieślniczej.

Słuszna pochwała.

Pomimo bardzo ciężkich czasów ruch budowlany w naszem mieście jest dość ożywiony. Powstają piękne domki o nowoczesnej harmonijnej strukturze, które dodają miastu bardzo dodatniego i sympatycznego wyglądu. Przy budowie znalazło dość sporo ludzi pracę, co zmniejsza biedę. Głód mieszkaniowy ustaje; mieszkań wolnych coraz więcej, należy się przeto uchwała Magistratowi, który budownictwo popiera na każdym kroku i budującym idzie na rękę i zawsze chętnie służy dobrą radą.

Informują nas, że nawet przy najdrobniejszych pracach budowlanych, gdy chodzi o przebudowę i t. p. załatwia Magistrat sprawy te szybko i przychylnie, co niejednego zachęca do budowy.

Mamy nadzieję, że w roku przyszłym na wiosnę — dzięki właśnie takiemu przychylnemu poparciu ze strony Magistratu, — ruch budowlany wzrośnie znacznie, co wpłynie na ogólne polepszenie się sytuacji gospodarczej w naszem mieście.

Pustki w lokalach

Zniżka poborów i redukcja zarobków wpłynęła fatalnie na frekwencję w lokalach. W pierwszorzędnej kawiarni czy restauracji, w piwiarni, czy też w zwykłym wyszynku wódki, ruch słaby, a obecnie wskutek zaprowadzenia opłat na rzecz bezrobocia od każdego gościa po 12-tej, widać pustkę.

Restauratorzy, którzy mają pozwolenie na zamykanie swych lokali po północy, zmuszeni są z braku ruchu czynić to już przed dwunastą, gdyż goście opuszczają lokale, nie chcąc płacić po pięćdziesiąt groszy.

Pięknie to ze strony Rządu, że dba o bezrobotnych i stara się wszelkiemi sposobami powiększyć fundusz zasiłkowy, ale z drugiej strony musi wziąść pod uwagę i opiekę właścicieli lokali, którzy przecież płacą podati i dość ofiarują na cele bezrobocia.

Rząd powinien jak najprędzej znieść te opłaty i w inny sposób obmyśleć źródła dochodu — gdyż obawiamy się, że o ile tak dalej pójdzie, to falanga bezrobotnych powiększy się o nie jednego oberżystę.

Pokazy psów policyjnych w Tarn. Górach.

Staraniem tut. Koła Związku Hodowców psów policyjnych i ochrony zwierząt w Tarnowskich Górach odbędą się pokazy psów policyjnych dnia 25 o godz. 14,30 na boisku sportowem I. K. S. w Tarn. Górach przy udziale około 16 psów.

O godz. 15,30 nastąpi przyjęcie gości na dworcu, skąd pochód ruszy przez miasto z psami na boisko I.K.S.

Podczas pokazów będzie miał każdy sposobność zobaczyć, co można z psa zrobić, jak również i to, jak psy zdolają wykryć zbrodnie.

Wstęp na boisko 50 gr., miejsce siedzące 1,— zł. Wojskowi (szeregowi) wstęp wolny.

Po pokazach nastąpi zbiórka członków i interesentów w sali p. Kapuścioka, gdzie zostanie wygłoszony krótki referat dotyczący organizacji związku.

Dlaczego?

Otrzymujemy zapytania z kół wojskowych, dlaczego nie było witane wracające do naszego grodu z ćwiczeń wojsko przez Władze cywilne.

Bardzo bowiem miłe wrażenie robi grupa przedstawicieli władzy w otoczeniu mundurów wojskowych przy wszelkich uroczystościach i defiladach wojskowych. Obecność Ich jest nawet pożądana, gdyż jest wskaźnikiem, że między ludnością cywilną a wojskiem powinna panować zgoda i przyjaźń i jedna miłość Ojczyzny!

Padają domysły, że nieobecność Władzy przy powitaniu wojska, spowodowana została przez pewną osobistość z kół urzędowych, który pozostaje w dysharmonji z korpusem oficerskim.

Mocno żałujemy, gdyby domysł ten okazał się prawdą.

Kradzież.

W nocy z niedzieli na poniedziałek dotychczas niewyśledzeni sprawcy wybili cegłą szybę okna wystawowego, firmy Handel Żelaza, dawniej A. Baum przy ul. Zamkowej, poczem zabrali z tegoż 1 krótką broń palną oraz 1 straszak. Policja prowadzi dochodzenia.

„Musiała to być bardzo ciekawa rozprawa".

Przy drzwiach zamkniętych przed tut. Sądem Grodzkim toczyła się wczoraj rozprawa sądowa Migoniowa c/a Bieżanowski (b. dyrektor gimnazjum żeńskiego). Panująca niezgoda i dysharmonja w gronie profesorów tut. gimnazjum żeńskiego właśnie zaprowadziła to **„państwo pedagogiczne"** przed forum sądowe. Jak o tem publiczność myśli i sądzi, o tem pisać nie będziemy. Dość ciekawa musiała być odnośna rozprawa, jeżeli sąd musiał się zdecydować na wykluczenie jawności. Ogłoszenie wyroku nastąpi w czwartek o godz. 12-tej.

Z posiedzenia Magistratu.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie członków Magistratu. Obradowano p. i. nad sprawą przydziału robót urządzenia wewnętrznego nowej szkoły powszechnej przy ul. Parkowej. Głosami członków frakcji niemieckiej oraz decydującym głosem samego p. burmistrza uchwalono roboty przydzielić firmie niem. na Pomorzu, za ogólną kwotę 30,000 zł., **miejscowym i biednym naszym rzemieślnikom za tylko 7000 zł.** Widać z tego, jak pp. radcowie z frakcji niemieckiej oraz sam p. burmistrz popierają naszego rzemieślnika. Sprawa ta z pewnością nie była przedłożona poprzednio komisji gospodarczej. Co na to p. Stawinoga? Rada Miejska w tej sprawie winna jaknajprędzej zabrać głos i nie dopuścić do wyrządzenia tak wielkiej krzywdy miejscowym rzemieślnikom, tem więcej, że ci ostatni owe roboty na tych samych warunkach chcą wykonać, jak firma pozamiejscowa. Do tej sprawy jeszcze powrócimy.

Miła reklama.

Pięknie zareklamował p. Wit znakomity film „Kongres tańczy". Przez doskonały gingafon nadawano nad kinem „Nowości" urocze walce i poczynające marsze z tego filmu, który cieszy się nadal olbrzymiem powodzeniem.

Dużo ludzi przysłuchiwało się rozkosznym melodjom — a jeszcze więcej spieszyło do kina, by podziwiać świetną wystawę i znakomitą grę artystów.

Do cywila.

W poniedziałek pożegnali koszary rezerwiści, którzy po odbytych ćwiczeniach wrócili do domu.

Piękny był widok, gdy szli na kolej ze swymi pakunkami w miłym i wesołym nastroju odprowadzani przez orkiestrę 11 P. P.

Zebranie miesięczne Stowarzyszenia Mężów Katolickich

odbędzie się w niedzielę dnia 18 bm. o godz. 16 na sali Domu Ludowego. Z powodu ważnych spraw na porządku dziennym uprasza się o liczne przybycie.

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW KOŚCIELNYCH

od 15 do 18 września 1932.

Czwartek, 15 września: 6,15 Msza św. — 7,15 za †† z Matek Chrześcijańskich.

Piątek, 6,15 Za † Józefa Kaczmarczyka. — 7,15 Za rocznę dziecię Norbert Wiesner. — 7.45 Rocznica za † Marje Kaczmarczyk.

Sobota, 17 września: 6,15 W int. niem. Zakonu. — 7,15 Nabożeństwo szkolne niem. — 8 Za † Prezydentowej Michaliny Mościckiej. zam. przez Tow. Polek z kond. —

Niedziela, 18 września: 6,45 Msza św. 8,30 Za †† z Różańca. — 10 Za żyjących z Matek Chrześc. (niem.) — 11,30 Nab. szkolne.

Pan będzie miał większe szanse!

Wiadomo powszechnie, iż różnymi sposobami usiłują sanatorzy narzucić obywatelom wiejski świstek sanacyjny. Przy ul. Nakielskiej kolporter L. namawiał do abonowania „Gazety Tarnogórskiej". Powoływał się przytem na wysokich dygnitarzy, z których polecenia rzekomo owy świstek kolportuje i wmawia obywatelom, iż z chwila, kiedy zaabonują G. T. **będą mieli większe szanse.** Mało mu to jednak pomogło, bo wszędzie został odpowiednio odprawiony. Szanse sanacyjne obywatelom są aż nadto i dobrze znane.

Z Powiatu.

LASOWICE.

W nr. 74 w kronice z Lasowic zakradł się bądł, mianowicie zamiast 2 banknoty á 50,— zł., ma być „2 banknoty á 20,— zł."

LASOWICE.

Lustracja poletek kukurydzianych.

W ubiegłą niedzielę Komitet sędziowski przysposobienia rolniczego przy miejscowem S. M. P. przeprowadził lustrację poletek kukurydzianych jedenastu konkurowiczów, stwierdzając dobre wyniki. Dla pięć najlepszych wyników są przeznaczone nagrody. Ostateczne wyniki jednak zostaną stwierdzone dopiero przy wystawie plonów, która odbędzie się w miesiącu październiku b. r.

Z Radzionkowa

Zaraźliwa choroba.

Wskutek epidemicznego wystąpienia duru brzusznego w rodzinach bezrobotnych Urząd Okręgowy zarządził skraplanie ścieków gaszonem wapnem. Przyczynę pojawienia się we wsi zaraźliwej tej choroby widzą niektórzy w piciu wody po spożyciu owoców, co w niektórych wypadkach może się zgadzać, natomiast główną przyczynę szukać należy w niedostatecznem wyżywieniu się rodzin bezrobotnych, którzy za 1—2 zł. tygodniowej zapomogi i porcję strawy z kuchni bezrobotnych nie są już odporni. Wątpić zatem należy, czy skrapianie ścieków wypędzi tę chorobę ze wsi, temwięcej, iż rowu przy ul. Wiktora nie da się odrazu sprzątnąć, a właśnie tam wylewane są wszystkie nieczystości, co przyczynia się do rozpowszechnienia różnej zarazy. Należałoby się postarać głównie o to, by bezrobotni mieli za co dostatecznie się wyżywić — a zaraza niewątpliwie ustąpi.

Gorliwy urzędnik.

Przy hucie Łazarza znajduje się hałda miału węglowego, przeniesionego tam z innego miejsca, gdzie się palił. Nie wiele wart on jest, bo mieszany z popiołem, ale ludzie chodzili tam przesiewać go, aby choć coś na własny opał uzbierać. Ale ani tego im się nie pozwala, bo onegdaj zawiadowca kopalni posłał po posterunkowego, który musiał tych biednych zapisać i żądać oddania przesianego już i uzbieranego miału węglowego czemu się ludzie stanowczo sprzeciwili. W innem miejscu suło się miał do stawu, lub nie dbano bardzo, iż się pali — to w tym wypadku taka gorliwość jest ciekawym objawem.

Na co służą urzędowe formularze.

Z okazji festynu ludowego zarząd związku lokatorów, aby przypodobać si ękomuś wywiesił obwieszczenie, iż związek lokatorów bierze gremjalny udział w tym festynie. Mniejsze o to, podpadającem jest to, iż obwieszczenie to pisano na urzędowym formularzu z Powiat. Urzędu Pośrednictwa Pracy. Jaka łączność istnieje pomiędzy tym urzędem a związkiem lokatorów?

NADESŁANE.

Za treść pod tą rubryką Red. nie bierze żadnej odpowiedzialności.

MIASTECZKO.

Z zadowoleniem należy przyjąć wieść o pracach Magistratu zmierzających do podtrzymania estetyki. Wymienić tu wypada naprawę zegaru ratuszowego i jego odnowienie co należy uznać. Przy tej okazji zaznaczyć wypada ,iż znajdują się w Miasteczku jeszcze dalsze nie cierpiące zwłoki prace, jak np. szosa prowadząca z Miasteczka do dworca. Szosa ta, po której odbywa się silny ruch, a dziennie poważna liczba mieszkańców zdąża do pociągu, naprawdę znajduje się w opłakanym stanie, który bezwzględnie trzeba usunąć. Aby kwestję tą do skutku doprowadzić należałoby ewentl. zwrócić się do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z odpowiednim memorjałem o subwencję z Wojewódzkiego Funduszu Drogowego. Mamy niezłomną nadzieję, iż miarodajne czynniki miejskie przyczynią się jaknajprędzej do próśb obywateli.

(—) Obywatele.

SPORT.

Posiedzenie Wydziału Gier i Dyscypliny P. Z. P. i G. R.

Na czwartek dnia 15 b. m. Wydział Gier i Dyscypl. Polskiego Związku Palanta i Gier Ruchowych — Okręg Tarnogórski — zwołał do Hotelu Wolne Miasto Górnicze na godz. 18-tą (6-ta wieczór) posiedzenie członków tegoż wydziału, zapraszając równocześnie na to posiedzenie delegatów wszystkich klubów sportowych w powiecie, uprawiających grę w palanta. Na porządku dziennym m. in. ustalenie terminu i miejsca zawodów w palanta o mistrzostwo powiatu i o srebrny puhar przechodni.

PIŁKA NOŻNA.

O mistrzostwo Klasy „A".

K. S. Pogoń Nowy Bytom — I. Klub Sportowy Tarn. Góry 2:5 (2:2) !!!

Sensacyjna porażka „Pogoni" na własnem boisku. Bardzo dobrze grająca drużyna I. K. S.'u odniosła zasłużone zwycięstwo. Już w pierwszej połowie gry miała przewagę. Bramki dla zwycięzców zdobyli Beyer i Adamek po 2 i Thomalla 1.

W. K. S. Tarn. Góry — K. S. Kresy Królewska Huta 2:7 (2:5).

Wysokie zwycięstwo drużyny Kresów. Porażkę wojskowych należy sobie wytłumaczyć przemęczeniem po manewrach wojskowych.

O mistrzostwo „B-Ligi".

K. S. Śląsk Tarnowskie Góry — K. S. Strzelec Szarlej 0:1 (0:1).

Nieznaczne zwycięstwo drużyny Strzelców.

Odpowiedzi Redakcji.

Nr. 72 „Nowin" już nie posiadamy. Łamigłówkę z kliszem oraz rozwiązaniem przyniesiemy w odpisie na specjalnych ulotkach, które się ukażą już w krótkim czasie po całem Województwie Śląskiem.

P. W. w Radzionkowie. Owszem. Włamywacz (braciszek) został ukarany. Wykonanie kar zawieszono, bo zastosowano wobec niego § 51 (to zn. jest głupi). W tej sprawie głosu już nie zabieramy, jedynie wówczas, jeżeli nas do tego zmuszą. Dowiedzą się wtedy, u kogo właśnie te koksy i monopolówka więcej ujemnie działały i o jej skutkach.

Oberżysta. W sprawie koncesji oberżysty G. przy ul. Górniczej polecamy zwrócić się do władz policyjnych. Jeżeli się w tym wypadku rozchodzi o obcokrajowca, to pan mą rację. Do opublikowania się ta rzecz nie nadaje.

Rząd apeluje do płatników

„Funduszu drogowego".

Projektowana nowela do ustawy o państwowym Funduszu drogowym, wniesiona zostanie przez rząd na jesienną sesję Sejmu i Senatu.

Zmiany, jakie wprowadza ta nowela, wejdą w życie najwcześniejsz z dniem 1 kwietnia 1933 roku. Do chwili wejścia w życie nowych norm, regulujących opłatę na rzecz państwowego funduszu drogowego, obowiązywać będą przepisy obecnie istniejące.

Normy te zostały obniżone w granicach uprawnień, jakie daje ustawa o państwowym funduszu drogowym. Specjalna obniżka dotyczy ryczałtów, pobieranych od biletów autobusowych.

Informacje o mającej nastąpić już w krótkim czasie nowelizacji ustawy o państwowym funduszu drogowym, sprawiły, iż płatnicy powstrzymują się od uiszczania należnych skarbowi rat w nadziei, że opłaty te już wymierzone, będą jeszcze zmniejszone.

Wobec tego, iż nowe zasady pobierania opłat na rzecz funduszu drogowego będą obowiązywać dopiero od 1 kwietnia roku przyszłego, ministerstwo komunikacji zwraca uwagę płatników, aby we własnym interesie uiszczali się z opłat w takich wysokościach i takich ratach, jakie zostały ustalone w wydanych ostatnio rozporządzeniach ministerstwa komunikacji. Nieuiszczenie opłat we właściwym terminie wprowadzić może płatników w trudności finansowe, gdyż właściwe władze będą zmuszone egzekwować odrazu całą sumę należności.

Statystyka kar administracyjnych.

Ilość kar administracyjnych w Polsce zmniejsza się w ostatnich latach. W r. 1929 nałożono tych kar 1.035,2 tys., w r. 1930 — 990.1, a w r. 1931 tylko 775,7 tys., w ciągu zatem trzech lat ostatnich ilość ta zmniejszyła się o 25,1 proc.

Pierwsze miejsce pod względem ilości nakładanych kar zajmuje Warszawa, gdyż na 10 tys. mieszkańców przypada 825 kar, wówczas gdy w woj. centralnych (bez Warszawy) tylko 205, we wschodnich 245, w zachodnich 201 i w południowych 269, a w całej Polsce przeciętnie 251. Nie świadczy to chlubnie o mieszkaniach naszej stolicy... Rzecz również godna uwagi, że w Warszawie tylko 3 proc. spraw skierowano na żądanie osób interesowanych do sądu.

Kary sanitarne stanowią obecnie 13,9 proc. ogólnej ich ilości (w Warszawie 10,8, wówczas gdy przed trzema laty — 23,1 proc., w woj. centralnych (bez Warszawy) stanowią one 15,7 proc., we wschodnich 24,7 proc., w zachodnich 5,3 proc. i w południowych 10,3 proc. Przekroczenia przepisów drogowych i kary za nie stanowią 23,2 proc. ogólnej ich ilości, ponieważ zaś przed trzema laty wynosiły one 22,8 proc., przeto w tej mierze nie wiele się zmieniło. Kary za przekroczenie przepisów o lichwie żywnościowej obecnie jak i przed trzema laty stanowią 1,5 proc. ogólnej ilości kar (w Warszawie 2,3 proc.), za przekroczenie ustawy przeciwalkoholowej nałożone kary stanowią 7.7 proc. (w Warszawie 17,8 proc.), przed trzema zaś laty 9,6 procent.

Jeden tylko rodzaj przekroczeń, mianowicie o posiadanie broni, wykazuje zwiększenie kar w liczbach zarówno bezwzględnych, jak stosunkowych, w ciągu bowiem ostatnich trzech lat ilość ta z 18.9 tys. wzrosła do 21,7 tys., co stanowi 1,8 proc. i 2,8 proc. Najwięcej tego rodzaju kar nałożono w woj. centralnych, wynoszą one bowiem 4,9 proc. ogólnej ilości.

Ogółem najmniej stosunkowo kar administracyjnych nałożono w woj. zachodnich, gdyż tylko 11,4 proc. ogólnej ilości (201 na 10 tys. mieszkańców), najwięcej zaś w centralnych (31,3 proc.).

Uchwały Rady Ministrów.

W poniedziałek odbyło się pod przewodnictwem p. prezesa Rady Ministrów **Prystora posiedzenie Rady Ministrów**, na którem rozpatrzono i **uchwalono szereg projektów rozporządzeń p. Prezydenta Rzplitej z mocą ustawy.**

M. in. Rada Ministrów przyjęła następujące projekty rozporządzeń: o ustroju adwokatury, w sprawie zmiany rozporządzenia p. Prezydenta Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r. o ochotniczych latach ćwiczebnych, o **służbie wojskowej podoficerów i szeregowców**, oraz w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 7 marca 1928 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynarki wojennej.

Ponadto Rada Ministrów powzięła uchwałę o tymczasowem stosowaniu protokółu dodatkowego do konwencji handlowej francusko-polskiej, z dnia 24 kwietnia 1929 r., oraz załatwiła szereg spraw bieżących.

List pasterski

biskupa krakowskiego
ks. Feliksa Pawła Turskiego
z roku 1791.

(Dokończenie).

Przodkowie nasi, dawni Polacy ugruntowani w Religji Św. pełni uszanowania, podległości i posłuszeństwa Kościołowi, w nayściślejszym od zakazanych pokarmów wstrzymywaniu się obchodzili Post Święty i odbierali za to z błogosławieństwem Boskiem, pomyślność swoią i Oyczyzny. My Ich potomkowie, od tegośmy właśnie czasu siły Krajowe i dziedzictwo nasze tracić zaczęli, od którego, jak ów Ezau, na obżarstwo puściliśmy się i Oyców naszych karności odstąpiliśmy. Jeżeli więc pragniecie, Naymilsi w Chrystusie, błogosławieństwa Boskiego Domom Waszym, jeżeli życzycie powrotu staropolskiej sławy, potęgi i szczęścia Oyczyźnie Waszey; powróćcie staropolskie dla Postów S. poszanowanie i przykładne onychże zachowanie. Sam Bóg to Wam zaręcza przez Proroka: **Si audierint et observaverint, complebunt dies suas in bono et annos suos in gloria** (Job c: 36.)

Do Postu należy przyłączyć Modlitwę. Są to dwie nierozdzielne Siostry, iedna od drugiey pomocy potrzebuiące, iedna przy drugiey czyniące nas miłymi Bogu. A kiedyż przyzwoitszy czas, kiedyż większe pobudki mieć mamy do łączenia z Postem Modlitwy, ieżeli nie w tych dniach, które nam odnawiaia pamięć naywiększego dobrodzieystwa, naywiększych taiemnic Odkupienia Naszego? Przepędzaycież Naymilsi **ten czas przyiemny te dni zbawienia** (iako Was zachęca Apostoł) **na Modlitwie**, czuini będąc na niey, z dziekczynieniem: **Orationi instate, vigilantes in ea cum gratiarum actione** (ad Coloss: 4) Proście Boga, aby spólną Matkę naszą Kościół Ś. Katolicki utwierdzać, rozszerzać i nienaruszony zachować raczył. Proście, aby iego Nayświęższego Pasterza i Rządcy Piiusa VI. dla dobra całego Chrześciaństwa, dni życia przedłużał. Proście za Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla i Pana Naszego, aby błogosławiąc Jego nieprzerwanym pracom dla dobra chwały i uszczęśliwienia Narodu łożonym, zachował nam Go w naydłuższe czasy: żebyśmy pod słodkiem Jego panowaniem, rządnym w następne lata cieszac się pokojem, **swobodny i spokoyny żywot prowadzili, we wszelkiey pobożności i wstrzemięźliwości.** Ściągniycie przez modlitwy wasze błogosławieństwo Niebieskie na Seymuiące Stany, i Ster Obrad w nich trzymaiącego Męża, cnotą, gorliwością i pracami dla Oyczyzny na wiekopomną sławę i wdzięczność w Narodzie zasługujące; aby ,gdy pod Jego przewodnictwem, iedna iest wszystkich Seymuiących chęć, ieden cel, iedna usilność widzieć Oyczyznę szczęśliwą: iedno też wszystkich było serce, iedno zdanie i iednomyślna w użyciu środków do nayprędszego iey uszczęśliwienia dążących zgoda.

Módlcie się i za Nas Pasterza Waszego, aby Bóg z wysokości dodał Nam tyle siły i dzielności, ile Nam w przyiętym Urzędzie Naszym potrzeba. Proście (kończemy słowy Ś. Grzegorza Nazyańzeńskiego), aby **Bóg pokoiu, który dla doskonałości Ewangelii daie słowo opowiadaiącym ią z wielką dzielnościa, raczył sam wziąść nas za prawa rękę nasza i według woli swoiey prowadzić; abyśmy was, Trzodę Jego umieietnie paśli! Proście, aby wam samym dał moc i siłę w postepowaniu w drodze zbawienia; aby z was uczynił okazałą w swych oczach i niepokalana Trzodę, godna Niebieskiey Owczarni, w mieszkaniu weselacych sie, w iasności Świętych; abyśmy w Kościele tryumfuiącym wszyscy dali Mu chwałe, Trzoda razem i Pasterze w Chrystusie Jezusie Panu naszym, któremu niech będzie wszelka Chwała po nieskończone wieki.**

Dan w Warszawie, dn. 22. II. 1791.

FELIX BISKUP m. pp.

Licytacja przymusowa.

Dnia 15 września br. o godz. 10 przed poł. będę sprzedawał przed hotelem „Pod lipami“: **2 zegary stojące, maszynę do pisania „Underwood“, maszynę do liczenia „Bornys“, toaletke damską z lustrem zwykłem, stojak, krzesło do biurka, 2 obrazy, perfumy, mydła toaletowe, wodę kolońską itp. rzeczy.**

Zaś o godz. 12,15 po poł. będę sprzedawał przy ulicy Stara 8 kolonja Lasowicka: **171,5 m² desek** 20 m/m grubości i 2 m. długości, 50 słupków 2,5 m. długości, **3,5 m² łat, małą szopkę i szopę dla kur** najwięcej dającemu za gotówkę. **Imiela,** komornik sąd.

Licytacja przymusowa.

W czwartek, dnia 15 września 1932 o godz. 12 w poł. będę sprzedawał w Tarn. Górach Rynek nr. 2 w podwórzu, najwięcej dającemu za gotówkę:

Różne narzędzia ślusarsko-instalacyjne, jak 2 aparaty do spajania, kluby do gwintów, lampy do lotowania, maszynki ręczne do wiertania, kuźnia polowa, mała tokarka, szrubsztaki, wielokrążki, motorek elektr., nożyce do blachy, maszyny do sztancowania, wózek ręczny, motocykl bez kołów, hebliki, młotki i inne.

Spyra, kom. sąd.
w Tarn. Górach.

Hallo!! Hallo!!

Szukasz Młyna?

Nie staraj się! Jeżeli chcesz **w zamian za żyto, mąkę — jedź do filji** młynu „Fiedler & Glaser“ **w Radzionkowie przy ul. Gliwickiej 3.**

Jest to największy w wojew. Śl. młyn, którego wyroby są znane powszechnie jako najwyborniejsze.

Nie staraj się o pieniądze!

W filji w Radzionkowie zamienić możesz i bez pieniędzy — przybywaj zatem bez zwłoki — to w twoim interesie.

CEGŁA pierwsz. jakości

po cenach w **bezkonkurencyjnych** do nabycia

CEGIELNI PAROWEJ
W KOZŁOWEJ GÓRZE.

UWAGA! Polecam po niezmiernie niskich cenach z mojego bogato zaopatrzonego składu:

MUŚLINY, SHANTUNGI, szt. jedwabie, różne gatunki jedwabi czystych, materjałów wełnianych i bawełnianych.

Konfekcja damska, męska i dziecinna.
Firanki, chodniki, dywany. Galanterję, trykotaże i in.

Stały dopływ nowości sezonowych.

K. KACZMARCZYK, Tarnowskie Góry
Ul. Krakowska 5. Telefon 1155.

Kolejowe przedsiębiorstwo dowozowe — Transport mebli i wydzierżawienie powozów

Smieszkoł Franciszek

Kaczyniec 2. Tarnowskie Góry Telefon 1023.

Nieście pomoc najbiedniejszym.

Najtańsze i najwygodniejsze węgle

otrzymasz z nowych nasypywaczy na

Kopalni RADZIONKÓW

Dostawę do mieszkań autem ciężarowem uskuteczniamy na życzenie z wszelkiemi ułatwieniami **we własnym zarządzie tanio i szybko.**

Kopalnia
Radzionków.

TANIO! TANIO!

W każdy czwartek i sobotę od godz. 8-mej rano począwszy odbędzie się wielka sprzedaż

Wędzonki

po cenach znacznie zniżonych.

Codziennie rano o godz. 8-mej na taniej jatce w rzeźni miejskiej oddaje się po niskiej cenie wątroby, nerki, nóżki, łby wieprzowe i t. d.

Korzystajcie z tej okazji!

Dziewczyna

do obsługi potrzebna.
Zgłosić się Sienkiewicza 8, mieszk., 2

2 do 3 pok.

i kuchnię poszukuję od zaraz. Oferty kier. do Red.

Komisowa sprzedaż węgla z kopalni „Maks“ i „Wujek“

koncernu węglowego Fulmen oddaje węgiel po niskich cenach

Zamówienia przyjmuje Redakcja Nowin i Bank Ludowy

Próbki węgla oglądać można w Red. Nowin. -- w Tarn. Górach. -- Tel **nr. 1034 i 28**

Znaczna zniżka cen za druki!!

—Zlecenia wykonujemy szybko, tanio i gustownie—

Zakłady Graficzne Drukarni Polskiej
Rynek 13. —::— Tarn. Góry. —::— Tel. 10-34.

CZYTAJCIE
I ABONUJCIE
„NOWINY“

Najłatwiej, najkorzystniej i najpewniej umieścisz swe oszczędności w złotych

w Miejskiej Kasie Oszczędnosci
W TARNOWSKICH GÓRACH (RATUSZ)

która przyjmuje wkłady oszczędnościowe już od 1. złotego, płaci wysokie odsetki oraz zapewnia najściślejszą tajemnicę.

Za pewność wkładów ręczy Miasto całym swym majątkiem i dochodami.

Wkłady markowe Kasa tutejsza przewartościowała w wysokości 25 procent.

Dobrze i tanio

zakupisz wędliny, mięso, tłuszcze itp. w firmie
Kazimierz Brzostowski — Tarnowskie Góry
Ul. Lubliniecka 6. — — Telefon 1008.

DOM TOWAROWY

Największy magazyn pończoch.

A. L. KLIMEK TARN. GÓRY KRAKOWSKA

! ROWERY NA RATY !
WIKTOR DEUTSCH

Tarnowskie Góry. Piastowska 4.

Beczki od piwa w różnych wielkościach

(dla kapusty i innych celów)
po cenach bardzo przystępnych do oddania.

Firma H. Sedlaczek Sp. z o. o.
piwnice wina i fabryka wódek gat.
Tarnowskie Góry, ul. Kościelna.

Handel żelaza i narzędzi
Tarnowskie Góry. — Ul. Zamkowa Nr. 4.
dawniej A. B A U M.

poleca po cenach umiarkowanych:
Żelaza — Blachy — Stale — Wyroby żelaźne, — Narzędzie, — Maszyny — Armatury.
Wszelkie mat. do budowy i kanalizacji.

Baczność! *Baczność*

50 PROC. ZNIŻKA

na wszelkie roboty w zakres Kuśnierstwa wchodzące przed sezonem jesiennym.
O łaskawe przekonanie się prosi.

S. BLUM.

Kuśnierz, Tarn. Góry, Krakowska 25
wejście staropocztowa.

Chcesz się usamodzielnić, kupić lub wybudować sobie własny dom oszczędzaj zawczasu i składaj pieniądze w

BANKU LUDOWYM

Spółdz. z odpow. nieogr.
Tarnowskie Góry - - - Rynek nr. 15.

gdzie otrzymasz wysokie odsetki i punktualny zwrot oszczędności. Gdy własne fundusze nie wystarczą uzyskasz pomoc w Banku w formie korzystnej pożyczki

Oszczędności gwarantowane są majątkiem członków, który wynosi miljouy złotych.

Fabryka wyrobów cukierniczych i czekoladowych

I. L. Markowicz - Tarn. Góry - Tel. 1136.

poleca swe wyroby w dużym wyborze w pierwszorzędnych gatunkach i po cenach najniższych.

Hurtown. **Towary kolonjalne** Detalicz.

Mąkę i krupy dostarcza po cenach konkurencyjnych

Fa. W. Borzucki.
Tarn. Góry. (pod laubami).

KUŹNIA

miedzi i warsztat instalacyjny

F. Kuhnert, Tarn. Gór, Lubliniecka.

Najtańszem i najdogodniejszem źródłem zakupu solidnych mebli jest firma

BRACIA JOJKO w Tarnowskich Górach. Nowy Rynek 7. Tel. 1007

Hurtownia Piwa Tyskiego
Fabryka Wód mineraln.

J. HIRSCHMANN Tarn. Góry, Kolejowa 10 Telefon 1100

Pierwszorzędny

ZAKŁAD KRAWIECKI

ceny umiarkowane.

Goryczka, Tarn. Góry, Krakowska 4

— Tanie mydło toaletowe —
farby — i artykuły kosmetyczne.

- - DROGERJA CENTRALNA - -

Tarnowskie Góry. Krakowska 1

Drogerja „pod Bocianem“ WŁAD. SZULGIT.

Tarn. Góry. — Ul. Krakowska 17 — Telefon 72.

poleca po cenach niskich:

Pokosty —farby —lakiery —pendzle. — Skuteczne środki trujące na myszy i szczury. — Mortéina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. - „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją.
„Wywabi“ czyści wszel. plamy.

Towary kolonjalne
hurtownia i detaliczna sprzedaż
CERES Tarn. Góry,
Nowy Rynek 1. Tel. 1116

Wielka redukcja cen
za obrazy i oprawę tychże
Alfred Adolph Tarn. Gory Krakowska

Naczelny redaktor W. Gruszka Tarn. Góry. Redaktor odp. na Radzionków W. Tyczka w Radzionkowie. Na Szarlej i okolicę Jan Lokiecz w Szarleju
Odp. Wiktor Osyra w Tarn. Górach. Druk: Zakłady Graficzne Drukarni Polskiej, Tarnowskie Góry Rynek 13. Telef. 1034